

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницький національний університет
Освітня програма	4015 Автомобільний транспорт
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Хмельницький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	4015
Назва ОП	Автомобільний транспорт
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Добровольський Олександр Сергійович, Магопєць Михайло Сергійович, Кукурудзяк Юрій Юрійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.05.2020 р. – 22.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-32.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-97.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма "Автомобільний транспорт" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 274 "Автомобільний транспорт" затверджена Вченою радою Хмельницького національного університету 27 травня 2016 року. ОП є актуальною та збалансованою у контексті врахування сучасних вимог ринку праці та інтересів різних груп стейкхолдерів. Вона узгоджується із місією та стратегією розвитку ЗВО. Мета, цілі та програмні результати навчання ОП сформульовані з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці в галузі транспорту. Відповідно до Національної рамки кваліфікацій програмні результати навчання ОП наближені до сучасних тенденцій спеціальності. При визначенні компетентностей ОП врахований широкий діапазон, тому випускники можуть працевлаштовуватися та бути конкурентоспроможними. За результатами акредитаційної експертизи ЕГ визначено, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, з недоволками, що не є суттєвими. Слід відзначити, що ЗВО має резерви і потенціал для удосконалення освітньої діяльності за цією програмою. Тому експертною групою були надані певні рекомендації консультативного характеру, реалізація яких допоможе усунути виявлені слабкі сторони та покращить якість надання освітніх послуг.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони та позитивні практики визначені за кожним критерієм оцінювання. Вони є достатньо переконливими і забезпечені необхідними фактами і доказами, що лягло в основу обґрунтування визначення рівня відповідності освітньої програми кожному критерію оцінювання. З відмічених ЕГ сильних сторін освітньої програми можна виділити наступне. Цілі ОП відповідають місії та основним стратегічним цілям ЗВО. Налагоджена результативна комунікація з роботодавцями. В цілях та ПРН враховані позиції та потреби стейкхолдерів. Врахований досвід інших вітчизняних та закордонних ЗВО, а також сучасні тенденції розвитку спеціальності. Освітні компоненти ОП складають логічну взаємопов'язану систему. Всі компетентності та ПРН забезпечені обов'язковими освітніми компонентами. ОП в достатній мірі забезпечує можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється на підприємствах міста та області, з якими налагоджена продуктивна співпраця. Правила прийому на навчання за даною ОП є чіткими і зрозумілими. Вони загальнодоступні на офіційному сайті ЗВО. Визначені правила і процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті. Систематизовані інформаційні ресурси (модульне середовище, інформаційна система "Електронний університет"), що дає можливості повноцінного доступу і швидкого пошуку необхідної інформації всіма учасниками освітнього процесу. Залучення здобувачів вищої освіти до наукових досліджень, зокрема робота у студентському науковому гуртку "Дослідження працездатності деталей автомобільної техніки". Оновлення змісту освітніх компонентів з урахуванням реальних сучасних практик та наукових досягнень, залучення роботодавців. Чіткі і зрозумілі процедури проведення контрольних заходів, процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Електронна система рейтингового оцінювання викладачів з усіх видів роботи. Залучення до занять професіоналів-практиків та роботодавців. Готовність роботодавців долучатися до участі у освітньому процесі за ОП. Рівень матеріально-технічної бази забезпечує досягнення цілей та ПРН, а також безпечне для життя і здоров'я освітнє середовище. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП здійснюються відповідно до визначеної політики ЗВО і забезпечують своєчасне реагування на виявлені недоліки в ОП. Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими, зрозумілими і доступними.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони та недоліки освітньої програми визначені за кожним критерієм, де вказано, що вони не суттєво впливають на досягнення відповідних програмних результатів навчання та провадження освітнього процесу загалом. Разом з тим, експертна група відмітила, що усунення визначених недоліків та слабких сторін ОП покращить якість надання освітніх послуг, для чого були надані певні рекомендації щодо удосконалення освітньої програми, а саме. Результати анкетування здобувачів вищої освіти не в повній мірі охоплюють питання щодо цілей і програмних результатів навчання за ОП. Рекомендовано доповнити перелік питань анкети з оцінювання якості освітньої програми для здобувачів вищої освіти, що дозволить більш ефективно враховувати їх побажання при формуванні цілей та ПРН ОП. ЗВО не проводив окремого письмового опитування щодо задоволеності здобувачів вищої освіти компетентностями, набутими під час практичного навчання. Рекомендовано періодично проводити анкетування здобувачів вищої освіти щодо комплексу питань практичного навчання. За даною ОП не має здобувачів вищої освіти за програмами міжнародної академічної мобільності. Рекомендовано активізувати роботу щодо участі здобувачів вищої освіти у програмах академічної мобільності із закордонними ЗВО. За результатами зустрічей та наданих на запит документів ЕГ встановила, що перевірки на плагіат підлягають наукові статті та методичні вказівки. Рекомендовано розширити практику перевірки на плагіат не лише наукових статей, навчальних посібників і методичних вказівок, а й курсових робіт і в подальшому кваліфікаційних випускових робіт. На основі аналізу вивчення фахових дисциплін ЕГ рекомендує ширше залучати до викладацької діяльності за даною ОП фахівців в області технічного обслуговування, та більше уваги акцентувати на новітніх підходах і методах діагностування сучасних мехатронних систем автомобіля. Встановлено, що доступ до повнотекстових статей є тільки для безоплатних загально доступних міжнародних ресурсів. Рекомендовано активізувати роботу щодо можливого розширення доступу НП до повнотекстових наукових матеріалів міжнародних наукових баз даних та видавництва. На сайті ЗВО в розділі "Публічна інформація" розміщені документи студентського самоврядування. Проте, відсутня окрема веб-сторінка студентського самоврядування. Рекомендовано створити окрему сторінку студентського

самоврядування на офіційному сайті університету, що дасть можливість публічного перегляду результатів діяльності студентського самоврядування.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-професійна програма "Автомобільний транспорт" (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-34.pdf>) була затверджена 27.05.2016 р. Метою даної ОП є "Формування особистості фахівця, здатного отримати необхідні знання, вміння та навички, для виконання функцій з організації експлуатації та ремонту автомобілів, керівництва структурними підрозділами автотранспортних підприємств". На момент започаткування ОП діючим ключовим документом ХНУ була Стратегія розвитку ХНУ на 2016-2020рр. (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/01/004.pdf>), ухвалена рішенням Вченої Ради Протокол №9 від 31.03.2016. В даному документі визначена місія університету, яка полягає в наступному "Формування загальнокультурної та професійної компетентностей майбутніх фахівців, здатних генерувати нові ідеї та реалізовувати їх у виробничій та науковій сферах, мобільних та конкурентоздатних на ринку праці в Україні та за її межами". Також визначені стратегічні цілі університету, які передбачають: Запровадження міжнародних стандартів якості вищої освіти. 2. Підвищення конкурентоздатності випускників Університету на ринку праці. 3. Задоволення потреб роботодавців та суспільства в якісній вищій освіті та освіті впродовж життя. 4. Виконання фундаментальних та прикладних наукових досліджень на рівні світових досягнень. 30.01.2017 року був затверджений Статут Хмельницького національного університету (нова редакція) (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-36.pdf>). В цьому документі визначені основна мета діяльності і основні завдання університету. Під час зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО проректор з науково-педагогічної роботи Матюх Сергій Анатолійович проінформував, що на момент започаткування ОП цілі узгоджувались із Стратегією розвитку ХНУ на 2016-2020рр. На даний час підготовлена нова редакція ОП (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-36.pdf>), затверджена у 2020 році. Цілі нової редакції ОП узгоджувались з обома установчими документами: Стратегією розвитку ХНУ (2016 р.) та Статутом ХНУ (2017 р.) В ОП (2016 р.) описана особливість програми, в якій зроблено акцент на широку номенклатуру машин. В новій редакції ОП (2020 р.) особливість програми акцентована на об'єктах автомобільного транспорту. На зустрічі з НПП гарант освітньої програми проінформував, що особливість даної ОП базується на наукових досягненнях кафедри в області трибології. За цим науковим напрямком працює багато докторів і кандидатів технічних наук. Тому в освітній програмі робиться вагомий наголос на технології відновлення автомобільних деталей та продовження їх ресурсу. Експертною комісією було проаналізовано установчі документи ХНУ та цілі ОП (2016 р.), а також нової редакції ОП (2020 р.) і визначено, що цілі ОП співзвучні із місією і стратегією університету.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Врахування позицій та потреб стейкхолдерів регламентовані "Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ" (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/172.pdf>). Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти вони повідомили, що відділ забезпечення якості освіти університету періодично (один раз на семестр) збирає студентів з різних груп з метою анкетування щодо змісту ОП. На офіційному сайті розміщена форма анкети "Оцінювання освітньої програми здобувачами вищої освіти" (http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/02/Anketa_YA_kist_OP.pdf). Дана анкета передбачає питання щодо змісту ОП та переліку освітніх компонент. Результати анкетування за ОП Автомобільний транспорт розміщені на сайті випускової кафедри http://znm1.web.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/05/Anketa_OP.pdf. Проте в результатах такого анкетування не відображені в повній мірі питання щодо оцінки цілей і програмних результатів навчання за ОП. Результати анкетування (<http://vzia.khnu.km.ua/informatsiya-dlya-garantiv/>) обговорювались на засіданні кафедри (протокол №6 від 29.03.2019 р. присланий на запит ЕГ). Опитування проведені серед студентів 2-го і 3-го курсів за 5-шкальною. Біля 80% опитаних поставили оцінки 4-5. Під час розробки ОП були зібрані листи від роботодавців (http://znm.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/01/Propozytsiyi_stejkholderiv-do-tsilej-OP-AT.pdf) з метою отримання пропозицій та побажань роботодавців щодо цілей та змісту ОП. ЕГ проаналізовано листи і визначено, що роботодавці окреслюють вимоги до майбутніх фахівців за даною ОП. Листи роботодавців враховувались розробниками ОП при формуванні цілей та ПРН ОП. Під час зустрічі з роботодавцями було

підтверджено те, що вони не одноразово запрошувались на засідання кафедри та зустрічались з гарантом ОПП і викладачами кафедри, висловлювали свої пропозиції до цілей та ПРН ООП. Щодо комунікації з академічною спільнотою, то під час зустрічей з НПП та гарантом ОПП було уточнено, що врахування пропозицій академічної спільноти обговорювались на розширених засіданнях кафедри. На запит експертної групи був присланий протокол засідання кафедри ЗНМ №7 від 30.05.2016 р. на яке були запрошені головний інженер ХКП ""Електротранс" Ковтун О.С., директор Хмельницького НДЕКЦ Ганзюк А.Л. та начальник учбової частини, доцент кафедри транспортних засобів і військової техніки НАДПСУ Псел С.В. Розглядалися питання формування ПРН ОПП та переліку посад, де можуть працювати випускники даної ОПП. Пропозиції запрошених роботодавців та Псел С.В. (як представника академічної спільноти) були враховані. Під час зустрічі з НПП було підтверджено участь роботодавців та представників академічної спільноти в розширених засіданнях кафедри, науково-методичних семінарах з метою надання своїх пропозицій щодо цілей і змісту ОПП. Загалом, ЕГ дійшла висновку, що цілі ОПП та ПРН визначені з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тенденції розвитку спеціальності та ринку праці аналізувались під час розробки ОПП та в процесі її функціонування. В листах від роботодавців (http://znm.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/01/Propozytsiyi_stejkholderiv-do-tsilej-OP-AT.pdf) обґрунтовується наявність робочих місць та потреба у висококваліфікованих фахівцях сфери автомобільного транспорту для регіону Хмельницької області. Під час зустрічей з НПП та гарантом ОПП було отримано інформацію, що питання сучасного стану і тенденцій розвитку спеціальності обговорювались на засіданнях кафедри, науково-практичних конференціях, у спілкуванні із професіоналами-роботодавцями, і були враховані при формуванні цілей та ПРН даної ОПП. ЕГ проаналізовано цілі та ПРН даної ОПП і встановлено, що вони направлені на підготовку фахівця орієнтованого на потреби ринку праці із врахуванням сучасного стану та тенденцій розвитку галузі автомобільного транспорту. У відомостях про самооцінювання наголошується на тому, що географічне розташування регіону Хмельницької області характеризується великою протяжністю автомобільних доріг, що зумовлює потребу у кваліфікованих фахівцях сфери автомобільного транспорту. Проте, акцент зроблений на фахівцях в області організації автомобільних перевезень. Підготовку фахівців бакалаврів зі спеціальності 274 "Автомобільний транспорт" у Хмельницькій області здійснює тільки ХНУ. В рецензії на ОПП головного інженера ХКП ""Електротранс" Олексія Ковтуна підкреслено регіональну потребу у фахівцях підготовки за даною ОПП. Питання Врахування досвіду аналогічних вітчизняних ОП розглядалось на засіданні кафедри (Протокол № 2 від 30. 10. 2018 р присланий на запит ЕГ). Обговорювалась ОП Центральноукраїнського національного технічного університету. У відомостях про самооцінювання приведена інформація про врахування досвіду ОП Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Під час зустрічей з НПП та гарантом ОПП була отримана інформація, що на засіданнях кафедри обговорювались ОП ХНАДУ, НТУ та інших ЗВО України. Питання досвіду аналогічних закордонних ОП розглядалось на засіданні кафедри ЗНМ (протокол № 4 від 11.12.2019 р. присланий на запит ЕГ) де ухвалили використати набутий досвід в процесі співпраці з факультетом транспорту та машинобудування університету Вітовта Великого (м. Каунас, Литва) при формуванні змісту даної ОПП. В цьому університеті гарант ОПП Диха О.В. проходив стажування за програмою ERASMUS + KA1 в жовтні 2019 року (програма стажування прислана на запит ЕГ). Також був врахований досвід освітньої програми Технологічно-природничого університету м. Бидгощ, Польща, в якому гарант ОПП Диха О.В. проходив стажування за програмою "Інформаційні системи діагностики транспортних засобів" (сертифікат № 05021202201803 присланий на запит ЕГ). Загалом, ЕГ дійшла висновку, що цілі ОПП та ПРН враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту та враховують досвід аналогічних вітчизняних та іноземних ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за даною спеціальністю за першим (бакалаврським) рівнем відсутній. Проведено аналіз відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. Дана освітня програма відповідає 7-му рівню Національної рамки кваліфікацій. Аналіз змісту програмних результатів навчання показав, що вони загалом відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОПП відповідають місії та основним стратегічним цілям ЗВО. Налагоджена результативна комунікація з роботодавцями. В цілях та програмних результатах навчання ОПП враховані позиції та потреби стейкхолдерів. Врахований досвід інших вітчизняних та закордонних ЗВО. Цілі ОПП та програмні результати навчання враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо цілей і програмних результатів навчання за ОПП не висвітлені в повній мірі. Рекомендовано доповнити перелік питань анкети з оцінювання якості ОПП для здобувачів вищої освіти, що дозволить більш ефективно враховувати їх побажання при формуванні цілей та ПРН ОПП. В обґрунтуванні регіонального контексту ОПП у відомостях про самооцінювання акцентовано увагу на потребі у фахівця з організації автомобільних перевезень. Рекомендовано більш чітко акцентувати увагу саме на фахівця з обслуговування та експлуатації автомобілів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма загалом має достатній рівень відповідності критерію 1. Експертна група дійшла висновку, що цілі освітньої програми досягаються і вони відповідають вимогам до сучасного фахівця, потребам роботодавців та тенденціям розвитку спеціальності. Недоліки виявлені за критерієм 1 не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньо-професійної програми складає 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України "Про вищу освіту" та проекту Стандарту вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 274 "Автомобільний транспорт". Експертною групою проведено аналіз навчального плану, затвердженого в травні 2016 року, і визначено, що обсяг окремих освітніх компонент складає від 3 до 13 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою проаналізовано зміст освітньо-професійної програми та перелік освітніх компонент. Освітня програма є структурованою у контексті загального часу навчання. Освітні компоненти розділені на семестри та цикли дисциплін загальної, професійної і практичної підготовки. Перелік освітніх компонент та кількість кредитів в освітній програмі та навчальному плані співпадають. Аналіз структурно-логічної схеми освітньої програми показує, що освітні компоненти підпорядковані певній логіці навчання і викладання. Освітні компоненти, що вивчаються в певному семестрі взаємопов'язані між собою і в своїй більшості є передумовою вивчення освітніх компонент, що вивчаються в наступних семестрах. На зустрічах з гарантом ОПП та науково-педагогічним персоналом було з'ясовано, що на засіданнях кафедри обговорювались питання переліку навчальних дисциплін та їх логічної взаємозалежності, на основі чого розроблявся навчальний план і послідовність вивчення освітніх компонент. На запит ЕГ був наданий протокол засідання кафедри ЗНМ (№ 5 від 22.02.2016 р.), на якому розглядалися питання змісту ОПП, переліку та обсягу освітніх компонент. Аналіз матриці відповідності компетентностей та освітніх компонент (розділ V ОПП) показує, що всі компетентності забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. Аналіз матриці відповідності результатів навчання та освітніх компонент (розділ VI ОПП) показує, що всі програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. Окремий аналіз кожного освітнього компонента (табл. 3 відомостей про самооцінювання) та аналіз робочих програм освітніх компонент показує, що вони в основному забезпечують досягнення відповідних програмних результатів навчання. На даний час розроблений проект нової редакції освітньої програми (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-36.pdf>). Експертною групою також проаналізовано зміст та перелік освітніх компонент нової редакції ОПП. На основі

проведеного аналізу можна констатувати, що перелік та послідовність вивчення освітніх компонент ОПП в цілому дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОПП показав, що освітня програма та наявні в ній освітні компоненти в цілому відповідають предметній області спеціальності 274 "Автомобільний транспорт". Особливість фундаментальної технічної підготовки в ХНУ базується на використанні сучасної САПР SolidWorks, на яку більше десяти років університету надається безкоштовна ліцензія на 500 робочих місць. Це дає змогу здобувачам більш ґрунтовно набути компетентності і програмні результати навчання щодо проектування, розробки проектно-конструкторської та технологічної документації із створення, експлуатації, ремонту і обслуговування об'єктів автомобільного транспорту. Представлена освітня програма з урахуванням особливостей професійної підготовки є достатньою для підготовки фахівців з автомобільного транспорту. Разом з цим, в ОПП "Автомобільний транспорт" 2016 р. баланс кредитів дисциплін пропорційно охоплює ПРН як виробничого так і експлуатаційного спрямування для підготовки фахівців широкого профілю. Проте сучасна тенденція трансформації функцій професійної діяльності бакалаврів із автомобільного транспорту та аналіз ринку праці регіону обумовлюють їх більшу спеціалізацію. В новій редакції ОПП "Автомобільний транспорт" 2020 р. (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-36.pdf>) зроблено акцент на сервісну складову підготовки здобувачів, збільшена кількість кредитів на дисципліни автомобільного спрямування, введено компоненти, що охоплюють перспективні напрями розвитку предметної галузі, наприклад, "Діагностика мехатронних систем автомобіля" та інші. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти були задані питання щодо рівня сучасності і відповідності предметній області переліку навчальних дисциплін даної ОПП. Здобувачі надали інформацію, що в спеціальних дисциплінах вони достатньо вивчають сучасні технології діагностування та обслуговування автомобілів і зміст освітньої програми достатньо забезпечує можливість підготовки спеціалістів, які можуть працювати за спеціальністю (зокрема на станціях технічного обслуговування). Під час зустрічі з науково-педагогічним персоналом було підтверджено те, що на засіданнях кафедри неодноразово розглядалися питання переліку та змісту освітніх компонент і їх відповідності сучасному стану предметної області спеціальності 274 "Автомобільний транспорт". Загалом, експертна комісія дійшла висновку, що зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності "Автомобільний транспорт".

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг вибірових компонент складає 60 кредитів ЄКТС. Від загального обсягу (240 кредитів ЄКТС) вибірові компоненти складають 25%, що відповідає вимогам Закону України "Про вищу освіту". На момент започаткування ОПП формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти у ХНУ регламентувалось документом "Положення про порядок вільного вибору навчальних дисциплін студентами ХНУ (чинне до 2019) (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/030.pdf>). На даний час діючими є: "Положення про індивідуальний навчальний план студента ХНУ" (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/154.pdf>) та "Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін у ХНУ" (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/162.pdf>), в якому визначені порядок вибору навчальних дисциплін і формування груп. Приведений зразок заяви здобувача про включення вибірових дисциплін до індивідуального плану. Також розписані етапи формування каталогу вибірових дисциплін, їх вибору та формування індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти. Всі етапи розписані із вказанням термінів їх виконання. На запит ЕГ ЗВО надав приклади заяв здобувачів вищої освіти різних курсів навчання, де вони вказують переліки вибірових дисциплін на першій і другій семестри. Перелік вибірових освітніх компонент для даної ОПП розміщений у каталозі вибірових навчальних дисциплін (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=52&p=10&f=%Do%91>). Для кожної дисципліни приведений короткий опис, а також доступ до робочої програми дисципліни через внутрішню інформаційну систему Moodle. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти вони показали достатній рівень обізнаності в процедурах вибору вибірових дисциплін, вони ознайомлені з переліком дисциплін і мають можливість ознайомитись із робочою програмою дисципліни перед її вибором. До 2019 року здобувачі вищої освіти писали заяву з переліком вибірових дисциплін. З 2019 року здобувачі обирають вибірові дисципліни в електронній системі університету. Також здобувачами вищої освіти було підтверджено те, що вони можуть обирати теми курсових робіт і проєктів, теми індивідуальних завдань, теми науково-дослідних робіт, брати участь у наукових гуртках за свою тематику та ін. Під час зустрічі із студентським самоврядуванням голова студентської ради Магльона Анна проінформувала, що студентська рада також приймає участь у роз'ясненні процедур формування індивідуальної освітньої траєкторії через зустрічі та соціальні мережі. Під час зустрічі з НПП було підтверджено, що студенти самостійно можуть обирати об'єкт досліджень при формуванні тем курсових проєктів, тем науково-дослідницьких робіт та ін. ЕГ проаналізовано процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії та отриману інформацію під час зустрічей з фокус-групами і зроблено висновок, що процедури вибору дисциплін є чітким і зрозумілим, а структура ОПП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація практичної підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ регламентована положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/158.pdf>), де визначені види та зміст практик, вимоги до баз практик, організація і керівництво практикою, обов'язки учасників з організації і проведення практики, підведення підсумків практики та матеріально-фінансове забезпечення практики. В ОПП передбачено один вид практики – виробнича практика обсягом 4 кредити ЄКТС. ЕГ для ознайомлення запросила копії угод з підприємствами про забезпечення місць практики, методичні вказівки до звітної документації практики та приклади звітів з практики. Здобувачі вищої освіти мають можливість проходити практику на таких підприємствах: Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс", ТОВ "ЗС АВТО ГРУП" Хмельницька філія, ТОВ "Гранд-Мотор" Тойота центр Хмельницький, КП Хмельницький комбінат будівельних матеріалів, ПрАТ "Фірма Бакалія" м. Хмельницький, ФОП Андрєєв Олег Леонідович м. Хмельницький, ТОВ "КрасилівАгромаш". Перелічені бази практик мають відповідну матеріально-технічну базу для забезпечення виконання програми практики. Питання практичної підготовки розглядалось на засіданні кафедри ТАМ (Протокол №1 від 29.08.2019 р.) "Про результати проходження студентами ОПП "Автомобільний транспорт" виробничої практики". Програма практики (<http://znm.khnu.km.ua/op-avtomobilnyj-transport-2/>) описує питання організації практики, обов'язки керівників практики та студентів, підведення підсумків практики (структура звіту) та критерії оцінювання. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти вони надали інформацію про роботи, які виконуються під час практики і про те, що тривалості практики достатньо для набуття певних практичних навичок. На офіційному сайті розміщена форма анкети "Оцінювання освітньої програми здобувачами вищої освіти" (http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/02/Anketa_YAkist_OP.pdf). Результати анкетування наведені на сторінці випускової кафедри http://znm1.web.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/06/Anketa_OP.pdf. Дана анкета передбачає лише одне питання щодо практичної підготовки "Наскільки ефективною, на Вашу думку, є організація практичної підготовки за освітньою програмою?". Проте, результати такого анкетування не відображають рівень задоволеності здобувачів вищої освіти набутими компетентностями в результаті практичної підготовки. На зустрічі із роботодавцями було підтверджено те, що вони мають можливості і готові надавати місця проходження практики в достатній кількості для здобувачів вищої освіти за даною ОПП. Слід відмітити, що в новій редакції ОПП (2020 р.) передбачено два види практики: виробнича практика (4 кредити ЄКТС) та переддипломна практика (3 кредити ЄКТС). Загалом, ЕГ дійшла висновку, що освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП "Автомобільний транспорт" передбачає можливість формування універсальних соціальних навичок здобувачами вищої освіти, що в перспективі дасть можливість формувати репутаційний капітал у структурах, де буде проходити їх професійна діяльність. Це відображається у програмних результатах навчання ОПП, таких як: ПРН 1, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 7, ПРН 9. Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти були окреслені питання щодо набуття соціальних навичок (softskills). Здобувачі повідомили, що такі навички вони здобувають при вивченні окремих дисциплін (філософія, українське державотворення українська мова, іноземна мова). Аналіз робочих програм цих навчальних дисциплін показує, що в них передбачені набуття навичок комунікації, роботи в колективі, здатності приймати рішення, роботи в критичних ситуаціях та ін. Також навички softskills набуваються під час практичних занять, публічних захистів курсових проектів, виступів на конференціях, тощо. Загалом, експертна комісія дійшла висновку, що дана ОПП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти за другим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 274 "Автомобільний транспорт" на даний час відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний час здобувача вищої освіти регламентований положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>). Обсяг аудиторної та самостійної роботи за більшістю освітніх компонент відображає фактичне навантаження здобувачів вищої освіти. Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів вищої освіти регламентується робочим навчальним планом і становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу часу. Під час зустрічі із студентським самоврядуванням було отримано інформацію, що періодично проводиться опитування студентів, щодо рівня їхнього завантаження та можливості засвоїти обсяг матеріалу окремих освітніх компонент. На офіційному сайті університету розміщена форма анкети "Оцінювання якості викладання навчальної дисципліни" (http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/02/rezultaty_anketa_2019-vesna.pdf). Дана анкета передбачає питання щодо

оптимального співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи. Результати відповідей на дане питання (http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/02/rezultaty_anketa_2019-vesna.pdf) показують, що здобувачі вищої освіти задоволені співвідношенням аудиторних занять та самостійної роботи з навчальних дисциплін. Аналіз навчального плану та обсягів кожного освітнього компонента дає можливість зробити висновок, що обсяг даної ОПП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною освітньо-професійною програмою наразі не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему і підпорядковані певній логіці навчання і викладання. Всі компетентності та програмні результати навчання ОПП забезпечені обов'язковими освітніми компонентами. ОПП в достатній мірі забезпечує можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється на підприємствах міста та області, з якими налагоджена продуктивна співпраця.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В ОПП 2016 р. баланс кредитів дисциплін спрямований на підготовку фахівців широкого профілю, що не в повній мірі враховує особливості сучасних змін на ринку праці регіону. В новій редакції ОПП (2020 р.) в більшій мірі зроблено акцент на професійні дисципліни, що дає можливість на більш високому рівні враховувати сучасний стан та тенденції розвитку сфери автомобільного транспорту у регіоні. ЗВО не проводив окремого письмового опитування щодо задоволеності здобувачів вищої освіти компетентностями, набутими під час практичного навчання. Рекомендовано періодично проводити анкетування здобувачів вищої освіти щодо комплексу питань практичного навчання.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Співвідношення обсягу кредитів навчальних дисциплін автомобільного спрямування (у відповідності до загально-технічних дисциплін) значно покращене в новій редакції ОПП 2020 р. Загалом освітня програма має достатній рівень відповідності вимогам Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

За офіційному сайті ЗВО оприлюднений документ "Правила прийому до Хмельницького національного університету" (http://prk.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/17/2020/01/pravila_priyomu_2020_KHNU.pdf). Даний документ містить необхідну інформацію щодо процедур прийому на навчання, зокрема: строків прийому заяв та документів, конкурсного відбору і зарахування на навчання, спеціальних умов участі в конкурсному відборі, формування рейтингових списків та ін. ЕГ проаналізувала "Правила прийому до Хмельницького національного університету" і дійшла висновку, що вони є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання оновлюються щорічно. Відповідно до Правил прийому вступ на навчання за ОПП "Автомобільний транспорт" здійснюється на основі повної загальної середньої освіти із врахуванням результатів ЗНО та атестата про повну загальну середню освіту. Перелік конкурсних предметів ЗНО приведений в додатку 4 до Правил прийому і оприлюднений на сайті університету (http://prk.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/17/2020/01/PVP2020_dodatok_4.pdf). Це українська мова і література, математика та (на вибір) фізика або іноземна мова. В додатку 4 до Правил прийому також приведені вагові коефіцієнти, які враховують вагу кожного предмету сертифікату ЗНО при вступі на визначену спеціальність. Рекомендації щодо співвідношення коефіцієнтів подає Гарант освітньої програми. Коефіцієнти приведені у відомостях про самооцінювання (для української мови та літератури – 0,5; для математики – 0,2) відрізняються від коефіцієнтів приведених в додатку 4 до Правил прийому (для української мови та літератури – 0,4; для математики – 0,3). ЕГ вияснила, що це друкарська помилка. За ОПП "Автомобільний транспорт" передбачений прийом на навчання (із скороченим терміном навчання) осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста ("Правила прийому...", Розділ 5, п. 3). Вступ на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста здійснюється за результатами вступних випробувань у формі ЗНО з української мови і літератури та фахового випробування (<http://prk.khnu.km.ua/2018/06/18/vyprusknykam-koledzhiv/>). Програма вступних випробувань для абітурієнтів за спеціальністю 274 "Автомобільний транспорт" на базі молодшого спеціаліста за скороченою формою навчання оприлюднена на офіційному сайті ЗВО (http://prk.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/17/2020/05/MS_FIM_AT_prog.pdf). ЕГ проаналізовано зміст даної програми і визначено, що вона враховує особливості ОПП, і передбачає перелік питань, яким повинен володіти молодший спеціаліст при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра зі спеціальності 274 "Автомобільний транспорт". Загалом ЕГ дійшла висновку, що правила прийому на навчання за ОПП "Автомобільний транспорт" враховують особливості самої освітньо-професійної програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів освітньої діяльності отриманих в інших ЗВО регламентуються "Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ". (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>), де передбачено порядок виведення академічного розходження, процедуру перезарахування результатів навчання і навчальних дисциплін, визнання та перезарахування результатів навчання учасникам програм академічної мобільності, а також приклади оформлення відповідних документів. Під час зустрічі з Гарантом ОПП та деканом факультету було підтверджено процедуру визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Перезарахування навчальних дисциплін здійснюється деканом факультету за погодженням із завідувачем кафедри на підставі документа про попередню освіту, витягу з навчальної картки студента або завіреного деканом індивідуального навчального плану та/або на основі проведення експертного оцінювання. Освітні компоненти перезараховує декан факультету за заявою здобувача вищої освіти та погодженням із завідувачем відповідної кафедри (гарантом освітньої програми) на підставі представленого документа про попередню освіту, виданого акредитованим закладом вищої освіти України; витягу з навчальної картки студента або завіреного деканом індивідуального навчального плану та/або на основі проведення експертного оцінювання. У відомостях про самооцінювання приведений приклад перезарахування навчальних дисциплін здобувачу вищої освіти Качану Дмитру Миколайовичу, який поновився на навчання у Хмельницькому національному університеті (за спеціальністю 274 "Автомобільний транспорт") після відрахування з Хмельницького приватного інституту конструювання швейних виробів. На запит ЕГ були прислані документи: "Наказ №293-С від 19.09.2018 р. про поновлення на навчання з іншого ЗВО Качана Дмитра Миколайовича", а також документ "Перезарахування дисциплін. Качан Дмитро Миколайович". Надані документи підтверджують перезарахування навчальних дисциплін здобувачу вищої освіти і поновлення його на навчання, а також підтверджують можливість визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО. На офіційному сайті ХНУ також оприлюднений документ "Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Хмельницького національного університету" (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/156.pdf>). На основі аналізу вище згаданих документів та на основі інформації отриманої під час зустрічей ЕГ дійшла висновку, що правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності є чіткими і зрозумілими, вони доступні для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Проте, слід відмітити, що наразі за даною ОПП не має здобувачів вищої освіти які приймають участь у програмах академічної мобільності із закордонними ЗВО.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті регулюється розділом 5 документа "Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ". (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/006.pdf>). В даному розділі документу описана процедура визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті. Процедура передбачає такі етапи: 1) звернення здобувача вищої освіти звертається до проректора з науково-педагогічної із заявою та документами, що підтверджують результати навчання; 2) створення експертної комісії; 3) розгляд експертною комісією документів, співбесіда із здобувачем вищої освіти, прийняття рішення; 4) за необхідності проведення атестації здобувача вищої освіти і прийняття остаточного рішення щодо зарахування чи незарахування відповідної навчальної дисципліни та кредитів ЄКТС. Під час зустрічі із Гарантом ОПП та деканом факультету було підтверджено процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Загалом ЕГ дійшла висновку, що правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті є чіткими та зрозумілими, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Прикладів реалізації визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, для даної ОПП наразі не має.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за даною ОПП є чіткими і зрозумілими. Вони загальнодоступні на офіційному сайті ЗВО. Визначені правила і процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Присутні деякі неточності у відомостях про самооцінювання щодо вагових коефіцієнтів, які враховують вагу кожного предмету сертифікату ЗНО. ЕГ виявила, що це друкарська помилка. За даною ОПП не має здобувачів вищої освіти за програмами міжнародної академічної мобільності. ЕГ рекомендовано активізувати роботу щодо участі здобувачів вищої освіти у програмах академічної мобільності із закордонними ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

В цілому освітня програма відповідає вимогам критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ОПП передбачає різні форми та методи навчання, які регламентовані "Положення про організацію освітнього процесу у Хмельницькому національному університеті" (Розділ 5) (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>). Відповідність форм і методів навчання програмним результатам навчання окремо для кожного освітнього компонента роз'яснюється в робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені в модульному середовищі університету. Передбачені лекційні, практичні та лабораторні заняття, курсове проектування, практична підготовка та кваліфікаційний іспит. Лекції проводяться з використанням мультимедійної техніки. У відомостях про самооцінювання приведена інформація, що викладачі використовують різні методи і прийоми навчання, як традиційної системи, так й інноваційні інтерактивні методики. В ході відео зустрічей з академічним та адміністративним персоналом було виявлено, що досвід стажувань викладачів та сприятливе середовище розвитку в ЗВО дозволяють викладачам генерувати та вдосконалювати нові методи та форми навчання і викладання. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти існуючими формами і методами навчання визначається шляхом анкетування. Оцінювання студентів проводиться прозоро з використання ІС "Електронний університет". На офіційному сайті університету розміщена форма анкети "Оцінювання якості викладання навчальної дисципліни" (<http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2016/10/Anketa-opytuvannya-studentiv.pdf>). Аналіз результатів анкетування (http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/05/rezultaty_ankety_2019_osin_dopovнено-1.pdf) показує

достатній рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання та викладання. Відповідність форм і методів навчання студентоцентрованому підходу підтверджується тим, що здобувачі мають певну автономність, можуть обирати варіанти для індивідуальних дослідницьких завдань (КР, КП), що також є доказом відповідності навчання принципам академічної свободи. Вибір форм та методів формується з урахуванням пропозицій фокус-груп здобувачів вищої освіти, що обговорювалося на засіданнях ради факультету інженерної механіки (протоколи №2 від 18.10.2018р., №2 від 29.10.2019р.). З метою задоволення потреб студентів ОПП передбачає вільний вибір дисциплін, процедура якого представлена у положеннях: (<http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/030.pdf>). (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/162.pdf>). Під час зустрічі із здобувачами вищої освіти було підтверджено їх участь в анкетуванні щодо рівня задоволеності існуючими формами і методами навчання та студентоцентрованого підходу. Загалом, ЕГ дійшла висновку, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОПП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Робочі програми розробляються згідно Положення про організацію освітнього процесу в ХНУ (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>) та Положення про організацію навчально-методичної роботи у Хмельницькому національному університеті (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/111.pdf>). Учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в робочих програмах відповідних дисциплін. Інформація у межах окремих освітніх компонентів розміщено в робочих програмах дисциплін, які розміщені в модульному середовищі (<https://msn.khnu.km.ua/>), до якого має доступ кожен здобувач за допомогою персонального паролю і логіну, який їм видається на першому курсі під час зарахування до університету та в Інформаційній системі "Електронний університет" (<http://isu1.khnu.km.ua/isu/>) в якому викладачі університету ведуть електронний журнал, що було представлено під час резервної зустрічі начальником інформаційно-комп'ютерного центру. Також для окремих дисциплін робочі програми доступні на сайті кафедри ТАМ (<http://znm.khnu.km.ua/op-avtomobilnyj-transport-2/>). Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що інформацію про цілі, зміст та критерії оцінювання результатів навчання для кожного освітнього компонента надається здобувачам переважно на першому занятті як на денній, так і на заочній формі навчання. Слід зазначити, що на даний час формою інформації про освітні компоненти прийняті робочі програми, а не силабуси. Експертна комісія проаналізувала доступну інформацію про кожен освітній компонент ОПП і дійшла висновку, що всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

В ХНУ розроблені положення про науково-дослідну роботу студентів (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/181.pdf>), положення про студентське конструкторське бюро (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/029.pdf>) та положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/028.pdf>). Здобувачі вищої освіти залучаються до науково-дослідної роботи, а саме приймають участь науковому товаристві студентів і молодих вчених (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&r=2&p=10>). Також активну участь здобувачі вищої освіти приймають у науково-дослідній роботі на кафедрі (<http://znm.khnu.km.ua/studentska-ndr/>). Здобувачі вищої освіти, що навчаються за цією ОПП щорічно приймають участь у Всеукраїнських наукових конкурсах і олімпіадах, приймають участь у роботі студентського наукового гуртка «Дослідження працездатності деталей автомобільної техніки» результати якого представлені на сторінці кафедри трибології, автомобілів та матеріалознавства у вкладці «Студентська НДР» (http://znm.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/05/SNG_AT-16_1.pdf). За результатами наукових досліджень є публікації здобувачів ОПП «Автомобільний транспорт»: III Всеукраїнський науковий-практикум, Інтернет-конференція «Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка», 18-19 лютого 2019 р., м. Полтава: КУЕП ПДАА: Студ. Єрмаков В.С. (АТ-16-1) Дослідження працездатності ственду діагностики автомобільної техніки за допомогою SolidWorks; студ. Дідух О.В. (АТ-16-1) Впровадження у навчальний процес САЕ/CAD-систем, Всеукраїнський науковий-практикум конференція «Сучасні та історичні проблеми фундаментальної та прикладної математичної підготовки у закладах вищої освіти: погляд здобувачів вищої освіти і молодих вчених», 11-12 квітня 2019 р., м. Харків: ХНАДУ: студ Загоруйко М.В. (АТ-16-1) Використання САЕ/САЕ-систем для підготовки спеціалістів. В рамках роботи гуртка за 2017-2019 рік було підготовлено 34 доповіді студентів на Всеукраїнських конференціях з автомобільної тематики (http://elar.khnu.km.ua/jspui/simple-search?query=%D0%A0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%BA&sort_by=score&order=desc&rpp=10&etal=0&start=0) Керівники студентських НДР: проф. Диха О.В. доц. Бабак О.П., доц. Дробот О.С., доц. Свідерський В.П., доц. Рудик О.Ю. Під час зустрічей із здобувачами вищої освіти та НПП було підтверджено їх участь у науковій роботі випускової кафедри. Експертна група проаналізувала доступну інформацію і дійшла висновку, що ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освіти здійснюється у відповідності з вимогами Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/024.pdf>) та Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0007.pdf>) в якому прописано, що перегляд освітніх програм здійснюється на основі моніторингу або контролю якості, з метою її удосконалення, усунення виявлених недоліків та невідповідностей потребам стейкхолдерів. Оновлення змісту освіти викладачами здійснюється як за результатами власних наукових досліджень щодо сучасних практик у галузі транспорту, так і в результаті їх апробації на різного роду науково-практичних конференціях. Для оновлення змісту освітніх компонент також використовується досвід участі у наукових конференціях з автомобільної тематики.: 1-а міжнародна наукова конференція "Проблеми транспорту", 28-29 травня 2019р. м. Тернопіль; «Перспективи розвитку машинобудування та транспорту», 13-15 травня 2019 року, м. Вінниця. А. Dykha, V. Aulin, O. Babak. Simulation of the tribological properties of motor oils by the results of laboratory tests. ICCPT 2019: Current Problems of Transport: Proceedings of the 1st International Scientific. Conference, May 28-29, 2019, Ternopil, Ukraine, pp. 223-230. (<https://iccpt.tntu.edu.ua/schedule/book-of-abstracts.html>; <https://iccpt.tntu.edu.ua/>). Результати наукових публікацій і досліджень постійно використовуються для оновлення змісту освітніх компонент: "Тертя, змащення та знос", "Вузли тертя машин", "Автомобільні двигуни " та інших. Підтвердженням участі роботодавців в оновленні освітніх компонент є присланий на електронний запит ЕГ протокол №6 від 29.03.2019 року засідання кафедри ТАМ, де були запрошені представники роботодавців: Ядуха С.Й - менеджер по транспорту ТОВ «Гелея» (Міжнародні перевезення), м Хмельницький. Сабадаш М.В. - керівник відділу сервісного обслуговування автомобілів, ТОВ «ПРЕСТИЖ АВТО» м. Хмельницький. Роботодавцями внесено пропозицію щодо посилення змісту ОПП в контексті використання смарт-технологій в міжнародному перевізному процесі та технологій технічного сервісу, запровадження лабораторних робіт з використанням сучасного устаткування. Під час зустрічей з роботодавцями, експертною групою було підтверджено факт їх участі в оновленні освітніх компонент, та врахування їх вимог в навчальному процесі. Під час зустрічей з НПП підтверджено, що вони впроваджують в зміст освітніх компонент сучасні наукові досягнення та практиками у галузі транспортних технологій, а також результати своєї наукової діяльності та результати стажування. ЕГ проаналізувала доступну інформацію і дійшла висновку, що оновлення змісту освітніх компонентів базується на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі транспорту.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до стратегії інтернаціоналізації здобувачі вищої освіти мають можливість приймати участь у міжнародних форумах, конференціях, проектах та програмах, в яких бере участь ЗВО. Так на запит ЕГ, ХНУ було надано договори про співпрацю з Європейськими університетами, зокрема: Технологічно-природничий університет ім. Снядецьких (Польща), Люблінська політехніка (Польща). Під час проведення зустрічей з академічним персоналом, було виявлено, що навчання, викладання і наукові дослідження пов'язані із визначеною політикою ЗВО щодо інтернаціоналізації вищої освіти, а сам зміст освіти, де це є застосованим, демонструє втілення сучасних досягнень світової науки в освітньому процесі за даною ОП. В ході відео зустрічі з НПП встановлено, що вони періодично друкують свої роботи у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та WebofScience. Для здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП, в рамках проекту академічної мобільності Erasmus+, проф. Ю. Падгурскасом, у ХНУ було проведено курс лекцій у напрямку створення, експлуатації та дослідження мастильних і паливних матеріалів транспортних машин (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=8&p=26880>). 03.01.2020 року кафедру ТАМ відвідав д-р Т.Калачинський з Технологічно-Природничого ун-ту, м. Бидгощ, Польща. (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=8&p=26975>). Для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 274 Автомобільний транспорт, він прочитав лекцію "Сучасні засоби діагностики транспортних і технологічних машин, їх програмне та апаратно-технічне забезпечення". Студенти отримали інформацію про систему організації навчального процесу у ВНЗ Польщі, особливості навчання і стажування студентів з України у цих закладах. Студенти кафедри ТАМ проходять підготовку в університеті «Люблінська Політехніка», Польща за програмою подвійного диплому. Здобувач вищої освіти кафедри ТАМ Поліщук Р. (гр. МТВАм-19-1) у 2 семестрі 2019-2020 н.р. проходить мобільне стажування за програмою ERASMUS + у вказаному університеті. На основі аналізу доступної інформації експертна група дійшла висновку, що ЗВО забезпечує навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Систематизовані інформаційні ресурси (модульне середовище, інформаційна система "Електронний університет"), що дає можливість повноцінного доступу і швидкого пошуку необхідної інформації всіма учасниками освітнього процесу. Залучення здобувачів вищої освіти до наукових досліджень, зокрема робота у студентському науковому гуртку "Дослідження працездатності деталей автомобільної техніки". Оновлення змісту освітніх компонентів з урахуванням реальних сучасних практик та наукових досягнень, залучення роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Активізувати роботу з міжнародної співпраці та заключення договорів для обміну науковим та практичним досвідом здобувачів та НПП з метою інтеграції до міжнародної наукової спільноти. Розглянути можливість укладання договорів для проходження стажування за кордоном для здобувачів даної ОПП. ЕГ рекомендує продовжувати оновлення освітньої програми виходячи з результатів якості оцінювання ОПП та активізувати роботу з розробки силабусів дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Експертна група дійшла висновку, що навчання і викладання за освітньою програмою сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи. Недоліки виявлені за критерієм 4 не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентовані документами "Положення про організацію освітнього процесу в університеті для оцінювання навчальних досягнень здобувачів" (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>) "Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ" (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0004.pdf>). Критерії оцінювання є чіткими і зрозумілими, що забезпечується відображенням їх в таблиці з розподілом вагових коефіцієнтів за різні види навчальних досягнень, яка наведена в робочих програмах, що розміщені в модульному середовищі університету. Крім того, на першій парі лектор доводить до відома студентів всю необхідну інформацію з навчальної дисципліни, що підтверджено на відео зустрічах із здобувачами вищої освіти та НПП. Загалом, як було встановлено, використовуються такі критерії оцінювання, як оцінювання роботи на лабораторних (практичних) заняттях, виконання та захист лабораторних робіт, самостійна та індивідуальна робота, письмова та усні компоненти екзаменаційного/залікового контролів, тощо. Експертною групою було перевірено наявність всієї інформації на офіційному сайті. Загалом визначено, що форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими і доступними та дають змогу встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для кожного окремого освітнього компонента та ОПП в цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за другим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 274 "Автомобільний транспорт" на даний час відсутній. Форма атестації за ОПП 2016 р. - атестаційний іспит за фахом. Відповідно до нової редакції ОПП (2020 р.) форма атестації – захист кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів відбувається у відповідності до положень: Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0004.pdf>), Положення про атестацію здобувачів вищої освіти (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0015.pdf>), Положення про

організацію та контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/000010.pdf>) та Положенням про дотримання академічної доброчесності (<http://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0005.pdf>). У згаданих положеннях визначено чіткі правила планування та проведення контрольних заходів, описано процедури запобігання конфлікту інтересів та його врегулювання, визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Також процедури контрольних заходів за окремими освітніми компонентами містяться у робочих програмах навчальних дисциплін, укладених із урахуванням вимог зазначених вище положень і методичних рекомендацій зі складання і оформлення робочих програм та їх описів (відповідна сторінка MOODLE). Положення розміщені на офіційному сайті ХНУ. Вони є доступними для усіх викладачів і здобувачів вищої освіти. Робочі програми розміщено на сторінках дисциплін у MOODLE ХНУ, до яких здобувачі мають доступ із будь-якого комп'ютера, підключеного до Інтернету. Одним з інструментів забезпечення об'єктивності оцінювання результатів навчання студентів є використання тестових форм контролю матеріалу в MOODLE. При цьому здобувачі освіти завчасно проінформовані щодо засобів контролю за дотриманням правил академічної доброчесності, які застосовуватимуться під час оцінювання, і щодо наслідків їх порушення. При проведенні будь-яких форм контролю екзаменатором (екзаменаційною комісією) визначається вичерпний перелік дозволених допоміжних засобів. Запобігання конфлікту інтересів в освітньому процесі досягається шляхом систематичного анонімного анкетування студентів згідно Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0004.pdf>), щодо якості викладання окремих дисциплін після завершення теоретичного навчання: (http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/02/rezultaty_anketa_2019_vesna.pdf). Експертною комісією встановлено, що здобувачі вищої освіти мають достатній рівень обізнаності з правилами проведення контрольних заходів. Загалом можна констатувати те, що правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу, вони забезпечують достатній рівень об'єктивності оцінювання і передбачають процедури оскарження результатів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Питання про дотримання принципів академічної доброчесності розглядаються на засіданнях вченої ради, вчених рад факультетів, органів студентського самоврядування, засіданнях кафедр. Розроблено положення про дотримання академічної доброчесності в ХНУ (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0005.pdf>), в якому визначено чіткі та зрозумілі політики, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності. В університеті імplementовано Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу, який визначає дотримання основних морально-правових норм академічної доброчесності. (https://www.khnu.km.ua/root/files/01/01/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81_%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96.pdf). Декларація учасника освітнього процесу є обов'язковою для підпису всіма викладачами та здобувачами вищої освіти згідно розпорядження від 12.03.2020 р. № 25 (<http://znm1.web.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/05/Rozporyadzhennya-25-vid-12.03.2020-Pro-oznajomlennya-uchasnykiv-osvitnogo-protsesu-z-Kodeksom-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>). Комісією також було проаналізовано тимчасове положення про запобігання та виявлення плагіату в ХНУ (чинне до 11.11.2019 р) (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/140.pdf>). Після проведення інтерв'ю з здобувачами вищої освіти та НПП, експертна група встановила, що перевірки на плагіат підлягають наукові статті та методичні вказівки. На запит ЕГ було представлено ліцензію на використання ХНУ програмного забезпечення AntiPlagiarism, приклади довідок перевірки методичних праць, що видає даний програмний продукт. Під час проведення зустрічей було підтверджено те, що здобувачі вищої освіти та науково-педагогічний персонал мають достатній рівень інформованості про стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Експертною групою перевірені відповідні документи та інформаційні ресурси і загалом визначено, що політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОПП відповідно до зазначених вище документів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Чітко структуровані критерії оцінювання, які вчасно доносяться здобувачам вищої освіти. Процедури оцінювання та оскарження результатів навчання прозорі і зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу. Контроль і оцінювання здобувачів вищої освіти проводиться через запроваджену у ЗВО систему "Електронний університет", яка є відкритою для всіх учасників освітнього процесу. Активно впроваджуються процедури дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

До слабких сторін можна віднести питання більш широкої популяризації академічної доброчесності шляхом імплементації цієї політики у внутрішню культуру діяльності університету. Розширити практику перевірки на плагіат не лише наукових статей, навчальних посібників і методичних вказівок, а й курсових робіт і в подальшому кваліфікаційних випускових робіт.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Чіткість, зрозумілість і доступність контрольних заходів, критеріїв оцінювання, можливості їх оскарження, обізнаність щодо них всіх учасників освітнього процесу, а також належний рівень академічної доброчесності свідчать про відповідність даної ОПП Критерію 5. Визначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП в цілому забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. На основі даних, приведених у таблиці 2 відомостей про самооцінювання ЕГ перевірено відповідність викладачів навчальним дисциплінам, які вони викладають. ЕГ також проаналізувала документи, що були надані у електронному запиті, а саме документи, що засвідчують постійне проходження підвищення кваліфікації таких викладачів: Дихи О.В., Свідерського В.П., Бабака О.П, Гончара В.А., Дробот О.С., Каплун П.В., Маковкін О.М., Посонський С.Ф., Олександренко В.П. та Рудик О.Ю. ЕГ вважає, що необхідний рівень професіоналізму викладачів ОПП підвищується шляхом проведення стажувань та постійної участі НПП у підвищенні кваліфікації. Аналіз даних про викладачів, які викладають на ОПП, дозволяє дійти висновку, що академічна та професійна кваліфікацію викладачів загалом відповідає дисциплінам, які вони викладають та забезпечує досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір забезпечується відповідно до порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/10/02/001.pdf>) та доповненнями в 2019 році (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/10/02/005.pdf>), а також створюється конкурсна комісія на факультеті її робота регламентується положенням (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/10/02/002.pdf>). На сайті університету в публічній інформації, у вкладці "Документи по роботі з персоналом" представляються оголошені конкурси на заміщення вакантних посад НПП. Під час конкурсного добору викладачів ОПП необхідний рівень їх професіоналізму забезпечується шляхом встановлення критеріїв професійної відповідності. Укладенню трудового договору (контракту) з науково-педагогічними працівниками передують конкурсний відбір, що визначено ч.11 статті 55 Закону України «Про вищу освіту». Конкурсний добір викладачів ОП проводиться згідно "Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ХНУ" (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/10/02/001.pdf>). При доборі викладачів на освітню програму враховується: наявність вищої освіти (відповідної спеціальності, освітнього компонента; наявність наукового ступеня та вченого звання; відповідність пунктам ліцензійних вимог (мінімальна кількість для посади викладача 4 пункти). На засіданнях кафедри слухається звіт кандидатів на посади про навчальну, методичну, наукову, організаційну та виховну роботу, підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років, забезпеченість курсів в модульному середовищі. Приймається до уваги загальноуніверситетський рейтинг викладача, що формується згідно Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників університету (<http://isu1.khnu.km.ua/isu/dbsupport/teachers/ratingStatute.php>) та особистісні якості претендентів на посади. Обговорення кандидатури кожного претендента проводиться в його присутності. Претенденту, який не є викладачем кафедри, пропонується провести відкрите аудиторне заняття в присутності викладачів кафедри. Рекомендація викладача на посаду приймається в результаті процедури таємного голосування. У ході спілкування з адміністрацією ЗВО та НПП встановлено, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. Обговорення кандидатур претендентів на заміщення посад професорів, доцентів, асистентів проводиться трудовим колективом кафедри в їх присутності (у разі відсутності претендента кандидатура обговорюється лише за його письмової згоди). Експертна комісія проаналізувала доступну

інформацію і загалом дійшла висновку, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньо-професійної програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу згідно "Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності у ХНУ" (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/172.pdf>). З роботодавцями ОПП укладені договори про співробітництво: ТОВ "Престиж-Авто" (м. Хмельницький); ТОВ "Трансфери" (м. Хмельницький); ХКП "Електротранс"; ТОВ "Опус-Авто-Плюс" та іншими (http://znm.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/01/Dogovora_274_AVTO.pdf). Напрямки співробітництва з роботодавцями різні. Практикуються наступні види залучення роботодавців до організації освітнього процесу: обмін досвідом, обговорення потреб і проблем галузі, перспективи підготовки фахівців, пропозиції щодо запровадження нових навчальних дисциплін, курсових, лабораторних, практичних робіт в освітній процес. Представники роботодавців приймають участь у засіданнях кафедри ТАМ при обговоренні питань організації освітнього процесу за ОПП. Наприклад на засіданні кафедри 29.03. 2019р. (протокол №6) були присутні: Ядуха С. Й., менеджер по транспорту ТОВ "Гелея"; Сабадаш М.В., керівник відділу сервісного обслуговування автомобілів, ТОВ «ПРЕСТИЖ-АВТО», які прийняли участь в обговоренні змісту освітніх компонент ОПП. Також участь роботодавців в підтверджують Листи (http://znm.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/01/Propozytsiyi_stejkholderiv-do-tsilej-OP-AT.pdf). ЕГ підтверджує, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, про що свідчать договори про співпрацю. Під час проведення відео конференції з представниками роботодавців підтверджений факт співпраці їх з кафедрою трибології, автомобілів та матеріалознавства та залучення їх до реалізації освітнього процесу. На запит експертної комісії було представлено розпорядження №1, №8 та №28 по факультету інженерної механіки, що підтверджує факт залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу за даною ОП. На запит експертної групи був присланий протокол засідання кафедри ЗНМ №7 від 30.05.2016 р. Розглядалися питання формування ПРН ОПП та переліку посад, де можуть працювати випускники даної ОПП. Протокол засідання кафедри ЗНМ №6 від 29.03.2019 р., де розглядалися питання врахування пропозицій роботодавців до змісту ОПП та змісту освітніх компонент ОПП "Автомобільний транспорт", які забезпечують програмні результати навчання. На зустрічі з роботодавцями було підтверджено їх участь у оновленні освітньої програми. Загалом, експертна комісія дійшла висновку, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Відповідно до угод про співпрацю (<http://znm.khnu.km.ua/dogovora-z-robotodavtsyamy-op-avtomobilnyj-transport/>) з питань підготовки фахівців кафедра періодично залучає професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців. В березні 2019 року для здобувачів освітньої програми "Автомобільний транспорт представником роботодавців Стецюком Дмитром Ігоровичем, начальником СТО «Опус-Авто плюс» прочитана лекція. В процесі лекції Стецюк Д.І. продемонстрував нові системи діагностики автомобілів, були обговорені актуальні питання співпраці з метою удосконалення контенту освітніх спецдисциплін з автомобільного транспорту з урахуванням вимог сучасних підприємств автосервісу (<http://znm.khnu.km.ua/novyny/>). Для студентів спеціальностей 274 "Автомобільний транспорт" 11 березня 2020 року був організований навчально-інформаційний лекція-семінар на тему "Амортизатори компанії KYB на автомобільному транспорті". Захід організований за сприяння кафедри ТАМ. Як лектор був запрошений технічний спеціаліст представництва компанії KYB в м. Київ Сергій Нем'ягий (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=8&p=27290>). Згідно розпоряджень по факультету ФІМ (№ 28 від 23.03. 2018 р.; №8 від 4.03. 2019р.; №1 від 12.09. 2019р. навчальні заняття для студентів груп АТ-16-1 та АТ-17-1 проводив керівник відділу сервісного обслуговування автомобілів ТОВ "Престиж-АВТО" Сабадаш В.М. Курс лекцій в рамках програми мобільного обміну ERASMUS +KA1 для здобувачів ОП Автомобільний транспорт був прочитаний професором, д.т.н. Ю. Падгурським з Університету Вітовта Великого, м. Каунас, Литва (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=8&p=26880>) з напрямку створення, та експлуатації мастильних і паливних матеріалів транспортних машин. Доктор Т. Калачинський (перебуваючи на стажуванні у ХНУ) з Технологічно-Природничого університету, м. Бидгощ, Польща. (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=8&p=26975>) прочитав лекцію на тему "Сучасні засоби діагностики транспортних і технологічних машин, їх програмне та апаратно-технічне забезпечення". Проводились навчальні тренінги здобувачів ОП із зав. каф. автомобільного транспорту Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу проф. Криштопою І.С.; професором кафедри експлуатації та ремонту машин Центральноукраїнського національного технічного університету проф. Ауліним В.В., відомими експертами в галузі автомобільного транспорту. На зустрічі з роботодавцями було підтверджено факт їхньої участі у навчальному процесі за даною ОПП. Загалом, експертна комісія дійшла висновку, що ЗВО залучає роботодавців до аудиторних занять за даною освітньою програмою.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В ХНУ діє положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників <http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0002.pdf> в якому прописані види та форми підвищення кваліфікації, організація підвищення кваліфікації в університеті, визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. Основними формами підготовки перепідготовки і підвищення кваліфікації у ЗВО залишаються: навчання в закладах освіти, що здійснюють підвищення кваліфікації; стажування в інших ЗВО; участь в конференціях та семінарах тощо. В рамках міжнародної співпраці проф. Диха О.В. пройшов міжнародне стажування у UTP University of Science and Technology (Bydgoszcz, Poland), що підтверджують документи, які були надані ЕГ на електронний запит. За результатами підвищення кваліфікації видаються навчальні посібники, монографії, проводяться відкриті лекції, виконуються науково-дослідні роботи, проводяться наукові та науково-методичні семінари. Університет розвиває власні програми: курси підвищення педагогічної майстерності; курси з підготовки та складання ОП; курси із вивчення англійської мови для викладачів. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів шляхом здобуття ними другої вищої освіти, післядипломної освіти, проходження курсів підвищення кваліфікації викладацьких кадрів та стажування. З метою сприяння професійному розвитку викладачів в університеті функціонує Центр післядипломної освіти (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/02/044.pdf>), яким в період з 14 січня 2016р. по 26 лютого 2016 р. були організовані для викладачів ХНУ курси вивчення англійської мови, які закінчили і отримали сертифікати викладачі випускової кафедри за ОП Автомобільний транспорт: проф. Диха О.В., доц. Посонський С.Ф., ст. викл. Гончар В.А. У Центрі післядипломної освіти ХНУ з 13.02.2018 р. по 31.05.2018р. пройшли підвищення кваліфікації за програмою "Проектування освітніх програм в контексті стандартів вищої освіти" викладачі ОП: проф. Диха О.В., доц. Каплун П.В., доц. Бабак О.П., доц. Посонський С.Ф., доц. Маковкін О.М. Під час зустрічі з науково-педагогічним персоналом було підтверджено те, що ЗВО створює відповідні умови для підвищення рівня їх професійного розвитку. Дотримуючись принципів академічної свободи кожен викладач має право вільно обирати місце, напрям, тематику та терміни підвищення кваліфікації (стажування). Загалом, експертна комісія дійшла висновку, що заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Для підвищення трудової активності НПП університету, повнішого використання їх інтелектуального потенціалу та об'єктивного стимулювання ефективності усіх видів робіт в університеті щорічно проводиться рейтингове оцінювання роботи НПП університету, що регулює відповідне положення <http://khnu.km.ua/root/files/01/06/03/164.pdf>. Оцінка роботи викладача комплексна, враховує не лише обсяг виконаної роботи, але й її якість, яка визначається відповідними коефіцієнтами та оцінками роботи викладача студентами, деканатом, іншими викладачами. Кращим викладачам надаються разові грошові премії, розмір яких залежить від фінансових можливостей університету та величини загального показника роботи викладача. Університет також компенсує витрати та виплачує премії за публікацію статей у виданнях, що індексуються науковометричними базами даних Web of Science, Scopus, а також патентів на винахід та корисну модель; здійснює оплату відряджень, надає можливість для стажування за кордоном. Для стимулювання роботи НПП університету використовуються різні способи нематеріального заохочення. Основні з них такі: науково-педагогічних працівників, які показали найвищі показники в роботі, заносять на "Дошку Пошани" університету, а переможця (перше місце) у "Книгу Пошани"; надаються почесні грамоти та подяки для викладачів відповідних факультетів і кафедр. Під час зустрічей з гарантом, керівництвом, викладачами та представниками адміністративного персоналу з'ясовано, що щорічно відповідно до Положення про рейтингове оцінювання складається рейтинг викладачів. Цей рейтинг стимулює до професійного зростання, оскільки за його результатами викладачі мають змогу отримати грошову винагороду. На запит експертної комісії, представлено накази про заохочення НПП університету за підсумками щорічного рейтингового оцінювання їх роботи та їх преміювання. Загалом, експертна комісія дійшла висновку, що ХНУ стимулює розвиток викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

В університеті впроваджена електронна система рейтингового оцінювання викладачів з усіх видів роботи. Професійна кваліфікація викладачів підтверджена публікаціям у науковометричній базі Scopus. Активно залучаються до занять професіонали-практики, роботодавці, в тому числі із закордонних закладів вищої освіти: Польщі, Литви. Готовність роботодавців долучатися до участі у освітньому процесі за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендується залучення до викладацької діяльності за даною ОП фахівців в області технічного обслуговування, та приділяти більше уваги новітнім підходам і методам діагностування сучасних систем автомобіля.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Інформація наведена в таблиці 2 відомостей про самоаналіз та інформація отримана під час інтерв'ювання фокус-груп науково-педагогічних працівників та роботодавців підтверджує рівень відповідності людського потенціалу цілям визначеним в ОПП. Загалом ОПП відповідає Критерію 6 з невеликими, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час відео-огляду матеріально-технічної бази університету було встановлено, що наявні матеріально-технічні ресурси є достатніми для досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання за даною ОПП. Відео-огляд навчальних аудиторій, лабораторій, бібліотеки, санітарно-побутових та технічних приміщень свідчить про те, що матеріально-технічна база університету підтримується на належному рівні та постійно оновлюється задля забезпечення досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання. Фонд бібліотеки регулярно оновлюється друкованими виданнями та літературою в електронній формі. Доступ до бібліотечного фонду з особистого кабінету мають викладачі та студенти не тільки із комп'ютерів університету, що забезпечує їх інформаційні потреби щодо провадження освітньої, наукової та викладацької діяльності (<http://library.khnu.km.ua/>). В навчальних аудиторіях, де відбуваються заняття з навчальних дисциплін ОП, встановлено мультимедійне обладнання. Комп'ютерні класи обладнано сучасною комп'ютерною технікою, на комп'ютерах встановлено ліцензійне програмне забезпечення. Для дистанційного навчання (необхідний логін і пароль для доступу) використовується платформа Moodle, де містяться навчально-методичні матеріали з дисциплін передбачених навчальним планом підготовки здобувачів за даною ОПП, результати тестування та ін. Обладнання навчальних лабораторій забезпечує реалізацію ОПП. Створено ряд спеціалізованих навчальних лабораторій: "Конструкції та розрахунку автомобілів", "Технічної експлуатації та діагностики автомобілів", "Ремонту та відновлення автомобілів"; "Електронного та електричного обладнання автомобілів" та інші. Під час резервної зустрічі начальник планово-фінансового відділу Заржицька Олена Петрівна надала інформацію про виділення коштів за заявками завідувача кафедри на облаштування спеціалізованих лабораторій. Навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін ОПП знаходяться у вільному доступі для студентів та щорічно оновлюються. Загалом, ЕГ дійшла висновку, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення цілей та ПРН ОПП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Результати спілкування із викладачами, студентами підтвердили високий рівень задоволення інфраструктурою та інформаційними ресурсами. На зустрічах із групами стейкхолдерів та під час огляду матеріально-технічної бази було встановлено, що викладачі і студенти мають вільний доступ до мережі інтернет, бібліотеки та спортивних споруд та інших ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. WI-FI покриття наявне на всій території ЗВО. Електронна бібліотека університету має внутрішній доступ (необхідний логін і пароль). Електронна бібліотека містить навчальні матеріали з даної ОПП (http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php). Під час бесіди із здобувачами вищої освіти та НПП було підтверджено те, що вони мають вільний доступ до необхідних інформаційних ресурсів. Проте, доступ до повнотекстових статей є тільки для безоплатних загальнодоступних міжнародних ресурсів. Безкоштовний доступ матеріалів таких видавництв як Elsevier та Springer закритий.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Відео-огляд матеріально-технічної бази та результати зустрічей із здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням дають змогу зробити висновок про задоволеність студентів освітнім середовищем, його безпечність для їх життя і здоров'я. Як зазначали студенти, атмосфера в ЗВО не сприяє розвитку та поширенню конфліктних ситуацій. В університеті функціонує психологічна служба, яка готова надати допомогу всім бажаним, а також проводить профілактичні бесіди задля попередження конфліктних ситуацій. Студентське самоврядування

постійно організовує різноманітні свята, конкурси, флешмоби задля задоволення інтересів та урізноманітнення дозвілля здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Зустріч із здобувачами вищої освіти засвідчила, що ЗВО намагається якнайкраще забезпечити їх освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, шляхом безпосередньої взаємодії студентів із працівниками відповідних структурних підрозділів університету, або із залученням до цього процесу представників студентського самоврядування та/або кураторів. Проводяться опитування здобувачів як з боку адміністрації ЗВО так і студентським самоврядуванням. Регулюють здійснення цих заходів положення, які оприлюднені на офіційному сайті університету в розділі «Положення» (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=60>). Студенти під час зустрічі зазначили, що вони користуються відповідною підтримкою, задоволені рівнем навчання та викладання й взаємодією з НПП та адміністрацією ЗВО. Соціальну та психологічну підтримку студентів забезпечують психологи університету. Здобувачі вищої освіти щодня мають змогу отримувати актуальну інформацію з інформаційних стендів та дошок оголошень, розміщених у навчальних приміщеннях університету, яка також дублюється на офіційному сайті університету, в окремих випадках найбільш термінову інформацію до відома здобувачів доводять викладачі. Студентське самоврядування представляє інтереси студентів на Вчених радах університету, факультетів та діє відповідно до Положення про студентське самоврядування, яке оприлюднено на сайті університету (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/020.pdf>), а також активно контактує із здобувачами вищої освіти у соціальних мережах.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Створені в ЗВО умови для реалізації права на освіту осіб з особливими потребами мають декілька напрямів. Це, зокрема, організаційно-технічні умови (пандуси, поручні для користування сходами та ін.), лікувально-реабілітаційні (діють психологічна служба та Лабораторія інклюзивної педагогіки) та інформаційно-консультаційні (можливість безкоштовного дистанційного навчання за системою Moodle, консультації через різні засоби зв'язку та ін.). Також в університеті розроблено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ХНУ (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/168.pdf>)

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення бесіди із здобувачами вищої освіти було встановлено, що студенти ознайомлені із політикою та процедурами вирішення конфліктних ситуацій, які регламентуються Положенням про запобігання і врегулювання конфліктних ситуацій у Хмельницькому національному університеті (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/170.pdf>). Діяльність університету спрямована переважно на запобігання конфліктних ситуацій – проводяться опитування щодо задоволеності атмосферою в ЗВО всіх учасників освітнього процесу, створені скриньки довіри в початкових корпусах та на сайті університету, куди будь-який бажаючий може звернутися анонімно (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&r=10>). Також в університеті діє Антикорупційна програма (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/11/009.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище, матеріально-технічні ресурси та інформаційне забезпечення освітнього процесу задовольняють потреби здобувачів вищої освіти за ОПП. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, що навчаються за ОПП. Навчальні аудиторії обладнані мультимедійною технікою та сучасними технічними засобами, спеціалізовані лабораторії, соціальна, культурна та спортивна інфраструктура забезпечують комфортні умови навчання та сприяють досягненню визначених ОПП цілей та програмних результатів. Забезпечено безкоштовний доступ до електронних ресурсів. Здобувачі вищої освіти, за результатами опитування, повністю задоволені освітнім середовищем та реалізацією освітнього процесу. Наявність Психологічної служби сприяє запобіганню конфліктних ситуацій та забезпечує сприятливий клімат в університеті. Студентське самоврядування має можливості використання необхідних важелів впливу на освітній процес та освітнє середовище в межах їх повноважень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Доступ до повнотекстових статей є тільки для безоплатних загально доступних міжнародних ресурсів. Розширити доступ НПП до повнотекстових наукових видань в наукометричних базах Scopus, Web of Science та матеріалів міжнародних видавництв Elsevier та Springer.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Наявні фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОПП, можливість безоплатного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, безпечне для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти освітнє середовище, яке дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси, наявність різних видів підтримки здобувачів та політики і процедури вирішення конфліктних ситуацій свідчать про достатній рівень відповідності ОПП вимогам критерію 7 з недоліками, які не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм врегульовуються Положенням про організацію освітнього процесу ХНУ (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>), Положенням про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті» (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0007.pdf>), Статутом (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0007.pdf>), Тимчасовим положенням про освітні програми підготовки фахівців різних ступенів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (затверджено на засіданні вченої ради університету Протокол від 28.08.2015 №1), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/024.pdf>) та іншими документами, розміщеними на офіційному сайті ЗВО (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=o&r=60>). Експертній групі були надані витяги з протоколів засідань кафедри, Вченої ради університету, на яких відбувався розгляд та затвердження змін до даної освітньо-професійної програми. На даний час, відповідно до загальноінституціональної політики університету та процедур внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ХНУ підготовлена нова редакція ОПП (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-36.pdf>), затверджена у 2020 році.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати бесіди із здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування та адміністративним персоналом університету свідчать, що здобувачі вищої освіти залучаються до процесу перегляду ОПП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти. Це підтверджується результатами проведених анкетувань здобувачів вищої освіти (<http://vzia.khnu.km.ua/informatsiya-dlya-garantiv/>) та участі представників студентського самоврядування у вчених радах факультету та університету, що дає змогу надавати та обговорювати пропозиції щодо удосконалення ОПП. ЗВО надав протоколи засідань кафедри, які засвідчують розгляд результатів опитувань здобувачів вищої освіти та потребу врахування думки студентів під час перегляду ОПП. Також за результатами участі студентського самоврядування в колегіальних органах управління університету були представлені протоколи засідань вченої ради та засідань студентської ради. Діяльність студентського самоврядування регламентується Положенням про студентське самоврядування, яке є у вільному доступі на сайті університету (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/020.pdf>). Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з експертами відмітили, що ЗВО періодично проводить опитування, а також анкетування відносно їх задоволеності якістю навчальних дисциплін розміщених в Moodle, відносно оцінювання якості викладання навчальних дисциплін та анкетування старост академічних груп щодо стану якості освітньої діяльності в університеті. Результати анкетування оприлюднені на сайті університету (<http://vzia.khnu.km.ua/informatsiya-dlya-garantiv/>). Здобувачі вищої освіти, що навчаються за даною ОП (Блошук Іван Леонідович, Зябкін Артем Олегович, Золюк Богдан Миколайович, Черкас Ярослав Русланович) є учасниками фокус-групи із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<http://vzia.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/13/2020/05/Spysok-uchasnykiv-fokus-2019-2020.pdf>). На сторінці Відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ передбачена можливість надання on-line відгуків і пропозицій (<http://vzia.khnu.km.ua/propozysiyi-i-vidguky/>). Серед здобувачів вищої освіти ОП випусковою кафедрою в 2019 році

проведено анкетування щодо якості освітньої програми. Результати анкетування наведені на сторінці випускової кафедри http://znm1.web.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/06/Anketa_OP.pdf.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі з роботодавцями, було встановлено, що останні зацікавлені в фахівцях зі спеціальності «Автомобільний транспорт», мають своє бачення щодо фахових компетенцій здобувачів та на постійній основі залучаються до реалізації ОПП. На запит експертної комісії були надані протоколи засідань кафедри, де розглядалися пропозиції роботодавців щодо удосконалення ОПП та ухвалено внесення змін до курсів навчальних дисциплін, які забезпечують набуття загальних та фахових компетентностей здобувачів вищої освіти за ОП (Протокол № 6 засідання кафедри ТАМ від 29. 03. 2019 р.), також роботодавцями надаються рецензії та відгуки за результатами розгляду ОП, які також були надані експертній групі для ознайомлення (http://znm.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2019/12/Vidguky-retsenziyi_OP_Avtomobilnyj-transport.pdf).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випуску здобувачів вищої освіти за даною ОПП ще не проводилось. Відділ інформаційного менеджменту та працевлаштування проводить опитування випускників щодо якості надання освітніх послуг. Збір інформації щодо працевлаштування та кар'єрного росту випускників здійснюється кафедрою.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості ХНУ забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності у порядку, передбаченому Положенням про організацію освітнього процесу ХНУ (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>). Також, на підставі результатів бесід з різними групами стейкхолдерів, було встановлено, що Відділом забезпечення якості вищої освіти проведені опитування здобувачів вищої освіти, старост груп, учасників фокус груп щодо стану якості освітньої діяльності в університеті, оцінювання якості викладання, академічної доброчесності. Узагальнені результати опитувань представлені на сайті відділу (<http://vzia.khnu.km.ua/informatsiya-dlya-garantiv/>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами проведених зустрічей з різними групами стейкхолдерів виявлено, що в академічній спільноті університету забезпечується достатній рівень комунікацій серед учасників освітнього процесу ОП, налагоджені певні зв'язки, взаємодії та взаєморозуміння, а отже, сформована культура якості, яка уможливує розвиток, удосконалення ОП та освітньої діяльності за ОП. Культура якості вищої освіти ХНУ забезпечується відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/024.pdf>) і включає: здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, аналіз успішності здобувачів ОП, забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у ході реалізації освітнього процесу (<http://vzia.khnu.km.ua/normatyvni-dokumenty/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОПП здійснюються відповідно до визначеної загальної інституціональної політики та внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Внутрішня система забезпечення якості в цілому забезпечує своєчасне реагування на виявлені недоліки в ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендувати збільшити регулярність проведення анкетування здобувачів вищої освіти щодо оцінювання освітньої програми. Рекомендовано систематизувати інформацію щодо пропозицій стейкхолдерів наданих за результатами оцінювання ОПП та конкретних заходів ЗВО, які були здійснені в напрямі їх врахування під час перегляду й удосконалення ОПП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Існування чітких процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП, сформована культура якості свідчать про належну внутрішню систему забезпечення якості та відповідність вимогам критерію 8, а виявлені недоліки не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентуються Статутом університету (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/01/001.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/06/03/0001.pdf>), Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<https://www.khnu.km.ua/root/files/01/01/003.pdf>), Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Хмельницького національного університету, Положенням про дотримання академічної доброчесності та іншими документами, які розміщені на офіційному сайті ХНУ (розділ «Публічна інформація» <https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=60>). Під час зустрічей стейкхолдери підтвердили, що вони ознайомлені зі своїми правами та обов'язками, яких вони дотримуються під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На момент проведення акредитації проект ОПП 2020 р. в новій редакції був затверджений Вченою радою ХНУ (протокол від 05.03.2020 р. № 8) і оприлюднений на офіційному сайті ХНУ. Під час зустрічей стейкхолдери запевнили, що брали участь у розробці проекту ОПП. На даний час оприлюднено ОПП в новій редакції, із врахуванням пропозицій стейкхолдерів, яка затверджена у 2020 р. (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-36.pdf>). Для проектів ОП створено окрему сторінку на офіційному сайті університету (<http://khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&t=51&p=1&f=%D0%9C>), де вказано контакти для надання стейкхолдерами зауважень та пропозицій. Під час зустрічей стейкхолдери підтвердили, що брали участь в розробці та перегляді проекту ОП. Можливість внесення пропозицій і відгуків надається всім без виключення зацікавленим особам шляхом заповнення електронної on-line форми на сторінці Відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ (<http://vzia.khnu.km.ua/propozytsiyi-i-vidguky/>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На момент виїзної експертизи на сайті ХНУ було оприлюднено ОП (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-34.pdf>), висвітлені робочі програми (<http://znm.khnu.km.ua/op-avtomobilnyj-transport-2/>), навчальний план (http://znm.khnu.km.ua/wp-content/uploads/sites/23/2020/02/4015_Navch_Plan_274_AT.pdf), а також опубліковано нову ОП (редакція 2020 року) із врахуванням пропозицій стейкхолдерів (<http://www.khnu.km.ua/root/res/700-275-36.pdf>). Під час опитування, здобувачі вищої освіти підкреслили, що ЗВО забезпечує можливості формування їх індивідуальної освітньої траєкторії та вільного вибору вибіркових навчальних дисциплін для вивчення, а також своєчасність викладу інформації, що стосується ОП на сайті університету. На думку експертів, було б доцільним створення силабусів навчальних дисциплін за даною ОПП, розробка яких за словами гаранта, вже розпочалась.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті ЗВО в розділі "Публічна інформація" розміщені документи студентського самоврядування (<https://www.khnu.km.ua/root/page.aspx?l=0&r=60>). Проте, відсутня окрема веб-сторінка студентського самоврядування. Рекомендовано створити окрему сторінку студентського самоврядування на офіційному сайті університету, що дасть можливість публічного перегляду результатів діяльності студентського самоврядування.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Рівень публічності і прозорості ОПП знаходиться на достатньому рівні. ОПП та освітня діяльність загалом відповідають критерію 9. Виявлені недоліки не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ відмічає, що під час онлайн-експертизи керівництво Хмельницького національного університету, гарант освітньої програми, науково-педагогічні та адміністративні працівники сприяли та надавали відповідні підтверджуючі документи та іншу інформацію, необхідну для формулювання обґрунтованої оцінки за відповідними критеріями. Слід відмітити, що всі документи на запит ЕГ були надані. У фактах і доказах кожного підкритерію вказана значна кількість посилань на підтверджуючі документи. Також багато інформації було виявлено під час проведення онлайн-зустрічей. Всі заплановані зустрічі відбулися. Слід відмітити, що всі зустрічі проходили в робочій доброзичливій атмосфері. Питання, що піднімалися на зустрічах переходили у формат продуктивного обговорення, а не просто питання-відповідь, що дало кращий ефект з точки зору отримання необхідної інформації та вирішення проблемних питань. ЕГ відмітила сильні сторони та позитивні практики ОПП. Разом з тим експертна група відмітила слабкі сторони за кожним критерієм ОПП і відповідно були надані рекомендації консультативного характеру щодо її удосконалення. За результатами онлайн-експертизи експертна група може констатувати той факт,

що ЗВО має можливість і певний потенціал для розвитку і удосконалення даної ОПП. Загалом ЕГ може дійти висновку, що аналіз ОПП, освітньої діяльності за цією програмою та процедури проведення акредитації дають підстави для прийняття обґрунтованих рішень щодо відповідності критеріям оцінювання якості освітніх програм.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кукурудзяк Юрій Юрійович

Члени експертної групи

Добровольський Олександр Сергійович

